

תשע"ה - WhatsApp - Ki Savo

1- הטעם הפנימי שאברהם תיקן תפלת שחרית -
על הכתוב 'וישכם אברהם בבוקר' אמרו רז"ל: 'אברהם אבינו תיקן תפלת שחרית'. לפי פשוטו הכוונה היא, שאברהם השכים בבוקר כדי להתפלל תפלת שחרית; אך, לפי הביאור הפנימי, הכתוב בא ללמד את ענינה ותוכנה של תפלת שחרית. הביאור בזה:
בלב כל אחד מישראל, יש בחינת מדת אברהם אבינו, אלא שהיא בבחינת 'שינה', ובכל בוקר בתפלת שחרית היא עת רצון וזמן מסוגל ומוכשר לעורר אותה משינתה.
וענינה של בחינה זו הוא, מדת האהבה, שזוהי מדת אברהם, כנאמר 'אברהם אוהבי', ובלב כל ישראל ישנה בחינת אהבה זו, והיא האהבה הטבעית להקב"ה - היות שנשמות ישראל הן 'חלק אלקה ממעל ממש', שקשורות עם אלקות בעצם מהותן.
אולם, אהבה זו מצד עצם טבעה היא 'מסותרת' ובבחינת 'שינה', ועבודת האדם היא לעוררה ולגלותה.
והזמן המסוגל לכך הוא בתפלת שחרית בבוקר, כי אז מתעוררים חסדים העליונים שנותנים כח לכל אחד לעורר אהבה זו.
וזוהו 'וישכם אברהם בבוקר', שבכל בוקר מתעוררת ('משכימה') ומתגלית מדת החסד, מדתו של אברהם. ולכן למדו חז"ל מכאן תפלת שחרית, כי זהו ענינה של תפלה זו ('תפלת אברהם'), לעורר את האהבה המסותרת שבלב.
(ע"פ לקו"ת תבא ד"ה תחת אשר לא עבדת)

2- 'א-ל עולם' ולא 'א-ל העולם', העולם ואלקות 'כולא חד' -
כתוב באברהם 'ויקרא שם א-ל עולם', ולכאורה תמוה: הרי היה לו לומר 'א-ל העולם', לומר שהקב"ה הוא אלקה 'של' העולם, ומדוע נקט 'א-ל עולם'?
הביאור: 'א-ל העולם' משמעו שה' הוא הא-ל של העולם, כלומר שקיים עולם שהוא מציאות עצמאית, והוא יתברך מחיה ומקיים אותו ושולט עליו.
אבל האמת היא, שגם לאחר שה' ברא את העולם, לא נעשה העולם מציאות 'יש' בפני עצמו ודבר 'נפרד' מאלקות, היות שהתהוותו היא בדרך 'יש מאין', היינו שאין לו שום סיבה אחרת זולתו יתברך, ונברא מ'אין המוחלט ממש', לכך הוא צריך תמיד אל מקורו להתהוות מ'אין', כמו שלזיו השמש המתפשט מן השמש אין סיבה אחרת לקיומו זולת השמש, לכן צריך הוא תמיד להשמש לקיומו, ובמילא בלילה כשהשמש שוקעת הזיו מתבטל.
וזוהו ש"אברהם היה עומד וצווח בשם הוי' א-ל עולם" (לקו"ת תבא רד"ה ויקרא משה), כלומר, שהיה מפרסם לכל באי עולם שגם לאחר בריאת העולם לא נעשה העולם דבר נפרד בפני עצמו, כי אין לו מציאות 'עצמאית' כלל נפרדת מאלקות.
וזוהו 'א-ל עולם', שאלקות והעולם "כולא חד" (לקו"ת שם), שהעולם לא נעשה מציאות בפני עצמו, היות שכל קיומו תלוי תמיד בהחיות האלקית.
(ע"פ לקו"ת תבא ד"ה תחת אשר לא עבדת. ד"ה ויקרא משה)

3- הטעם שהמשכת החיות מה' מכונה בשם 'אור' ולא 'שפע' -
המקובלים כינו את התפשטות החיות האלקית הנמשכת מה' להחיות את העולמות בשם 'אור' ו'הארה', ואילו החוקרים כינו אותה בשם 'שפע'.
ולכאורה, כינוי החוקרים מתאים יותר, כי השם 'שפע' אינו מתאר ומצייר כלל את מהות הדבר הנשפע (בניגוד ל'אור' שהוא שם ותואר לדבר המאיר דוקא), ולכך כינו את המשכת אלקות בשם 'שפע', כדי שלא לתאר בו יתברך ציור מוגבל. ובכל זאת לא קראו המקובלים כן.
והסברת הטעם לזה:
כי השם 'שפע' מתאים גם, לדוגמא, בהשפעת מים, היות שהמים עצמם נמשכים ממקום אחד למקום אחר, ובמילא על ידי התפשטותם 'נחסרים' אותם המים ממקומם הראשון, היינו שנעשה שינוי.
אבל התפשטות החיות האלקית מה' היא באופן של 'אור', כי כשם שה'אור' אינו מ'מהות' ו'עצמות' המאור ('מקור' האור), כך החיות האלקית הנמשכת לעולמות אין בה המשכה מהקב"ה עצמו, אלא היא רק 'זיו' והארה ממנו יתברך.
ולכך קראו המקובלים להמשכה זו בשם 'אור', כי לפי זה מובן כיצד המשכת החיות מה' להחיות העולמות אינה גורמת שום שינוי בו יתברך (שזהו אחד מעיקרי האמונה, שהקב"ה אינו בגדר שינוי).
(ע"פ לקו"ת פ' תבא ד"ה תחת אשר לא עבדת)

4- 'לבשו' של הקב"ה הוא מלכותו -
כתיב 'ה' מלך גאות לבש', ופירושו לפי פשוטו: בימי המשיח יאמרו, הנה ה' מלך ולבש גאות להתגאה על הכל (מצו"ד).

אך, יש להבין מדוע מדייק לומר 'לבש', ולא רק לומר בפשטות 'ה' מלך והתגאה על הכל', וכיצא בזה, מדוע נקט ענין לבוש דוקא.

ולפי פנימיות הדברים הדבר מובן:

ענין המלכות ('ה' מלך') מורה על מדת המלכות של הקב"ה, שענינה הוא כח השליטה על הזולת, שאין זה מעצמות ומהות המלך כלל, אלא דבר חיצוני והארה ממנו בלבד.

כך למעלה, ענין המלכות הוא איך שהקב"ה יורד מעצמו ומתייחס ונותן מקום אל הזולת, היינו העולמות והנבראים המרגישים את עצמם כמציאות עצמאית.

ומטעם זה המלכות מכונה 'לבוש' כאן, שהלבוש מעלים ומסתיר על האדם או הדבר המלוּבש בו, וכך הוא ענין בחינת המלכות, שהקב"ה 'התלבש' כביכול והתצמצם בכמה 'לבושים' המסתירים ומצמצמים את אורו הבלתי מוגבל כדי שיהיה בערך העולמות והנבראים, להיות בחינת 'מלך' עליהם.

(ע"פ לקו"ת תבא ד"ה היום הזה הוי' אלקיך מצוך)

(5- קירוב המאור אל הניצוץ בעשרת ימי תשובה -

על הכתוב 'דרשו ה' בהמצאו, קראוהו בהיותו קרוב', אמרו רז"ל: אלו עשרת ימי תשובה, "שנקרא קרוב, אלא שנתרחק ונסתר ממנו" (לקו"ת תבא ד"ה היום הזה הוי' אלקיך מצוך).

היינו, שאז הקב"ה הוא קרוב לאדם, אך הוא בהעלם ממנו (בשונה מכל השנה אז הוא כמשל האב שנתרחק מבנו ממש, ולא רק שהוא בהסתר ממנו).

כלומר, עשי"ת הם ימים מיוחדים שבהם הקב"ה מתגלה לכל אחד מישראל בדרך מלמעלה למטה (כלשון המובא בחסידות: 'קירוב המאור [הקב"ה] אל הניצוץ [הנשמה]'), וקירוב זה הוא לכל אחד מישראל מבלי להביט על מעמדו ומצבו הרוחני, כי הוא בא מלמעלה.

אבל ביחד עם זה הקב"ה מסתתר ומתעלם מהאדם מחמת עוונותיו. "והוא כמו למשל בן שהוא אצל אביו בביתו [קרוב אליו], אלא שהאב מסתיר פניו ממנו [מתחבא ממנו], בכדי שבנו יתן אל לבו האהבה, ויתגלה אהבתו ביתר שאת [בתוקף גדול יותר]. וכאשר יכיר הבן שהאב הוא בכאן ומסתיר פניו ממנו, אזי בודאי תגדל אהבתו בבחינת גילוי יותר [מאשר כשהאב אכן מתרחק ממנו]" (לקו"ת שם).

(ע"פ לקו"ת פ' תבא ד"ה היום הזה הוי' אלקיך מצוך)

(6- הצלת היחידה' שבנפש מיד 'כלב' - כולו לב -

כתיב (תהלים כב, כא) 'הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי', ופירושו לפי פשוטו: דוד המלך מבקש מה' שיציל את חייו ('נפשי', 'יחידתי') מיד דואג הנושך ככלב (מצו"ד).

וידוע, שכל זמירות שאמר דוד המלך הרי אמרם בעד כלל ישראל, ואם כן, יש לבאר משמעות הכתוב בעבודת ה' של כל אחד.

'יחידתי', ע"פ פנימיות הענינים, מתייחס לבחינת 'יחידה' שבנפש, היינו דרגת הנשמה שמיוחדת לגמרי עם הקב"ה עצמו. והנה, כתוצאה מקשר עצמי זה שיש לכל נשמה עם ה', יש לכל נשמה רצון חזק מאד לדבקה בו יתברך, והוא רצון שלמעלה מטעם ושכל והגיון, כרצון הבן לאביו שאינו ע"פ טעם אלא רצון טבעי מחמת הקשר העצמי שלו עם אביו.

לעומת רצון זה בקדושה, יש כנגדו רצון חזק שאינו ע"פ טעם בקליפה, שהוא תוקף הרצון לתאוות עולם הזה, שלפעמים רצון זה אינו שכלי כלל, עד שהוא נגד הדעת, כמו הלהיטות בתאוות האכילה, שיכול אף להזיק לאדם.

ורצון זה לקליפה שאינו ע"פ שכל, להיותו בדוגמת הרצון דקדושה שלמעלה מטעם ושכל, מעלים ומסתיר על הרצון דקדושה. וזהו 'הצילה' . . מיד כלב יחידתי, 'שכלב' הוא ענין 'כולו לב' - הרצון והלהיטות הנ"ל בתאוות עולם הזה, והיות ש'אין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים', שאין לאדם כח ויכולת 'לצאת' משיקועו בתאוות אלו, לכך מבקשים שהקב"ה 'יציל' אותו ויוציא את היחידה' שבו - רצונו שלמעלה מטעם לקדושה; מיד 'כלב' - רצונו שלא ע"פ טעם לקליפה.

(ע"פ לקו"ת תבוא ד"ה ויקרא משה אל כל ישראל)

(7- התוכן הפנימי של 'קבלת עול מלכות שמים' בפ' ראשונה של קריאת שמע -

אמרו רז"ל, שבפרשה ראשונה של קריאת שמע צריך האדם לקבל על עליו 'עול מלכות שמים', ובפרשה שניה צריך לקבל עליו 'עול מצוות'.

והנה, מזה מובן ש'קבלת עול מלכות שמים' אין פירושה קבלה לציית להקב"ה ולקיים את פקודותיו, שהרי זהו ענין 'קבלת עול מצוות', כי אם לקבל עליו את עצם הענין שהקב"ה הוא 'מלך' (גם ללא קשר עם קיום גזירותיו). והמשמעות הפנימית בקבלה זו היא, "שיהא תמיד קשור בהתבוננות זו - ביטול העולמות להמחי' ומהווה אותם" (תו"א חיי שרה טז, ב), היינו, שבאמירת 'שמע ישראל גו' ה' אחד', 'ואהבת את הוי' אלקיך גו' צריך האדם לקבל על עצמו את אחדותו ית' האמיתית.

וכיצד ניתן לפעול זאת? על ידי שמעורר בעצמו התשוקה והרצון ('ואהבת') ש'הוי' יהיה 'אלקיך', כלומר, שאחדותו ית' ('ה' אחד') תאיר ותתגלה בנפשו, שבכך הרי אין תפיסת מקום וחשיבות למציאות וישות האדם ורצונותיו, וזהו 'קבלת עול מלכותו' בצורה אמיתית, שהאדם נעשה עבד אמיתי להמלך הקב"ה, עד שאין לו רצונות אישיים כלל. וזו הדביקות האמיתית של האדם בו יתברך.

(ע"פ לקו"ת תבוא ד"ה תחת אשר לא עבדת)

8) - -

(ע"פ לקו"ת תבוא ד"ה היום הזה הוי' אלקיך מצורך)

9) - -

(ע"פ לקו"ת תבוא ד"ה היום הזה הוי' אלקיך מצורך)